

**Jerzy Wyrzykowski**

Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego  
Uniwersytet Wrocławski  
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 1

**Sprawozdanie z międzynarodowej  
konferencji poświęconej  
turystyce transgranicznej  
i rozwojowi turystyki  
przez społeczności lokalne  
Chiny, Xishuangbanna 6–9 VII 2005**

**Report from the International  
Conference on Border Tourism  
and Community Tourism  
Development  
China, Xishuangbanna  
6–9 July 2005**

W dniach 6–9 lipca 2005 r. w Jinghong (Chiny, prowincja Yunnan, region autonomiczny Xishuangbanna Dai) odbyła się międzynarodowa konferencja poświęcona problematyce turystyki transgranicznej i rozwojowi turystyki przez społeczności lokalne – International Conference on Border Tourism & Community Tourism Development. Organizatorami konferencji byli: Tourism Bureau of Xishuangbanna Dai Autonomous (Chiny), Center for Tourism Planning and Research Sun Yat-Sen University (Chiny) i Northern Arizona University (USA). Szczególną rolę w tworzeniu programu konferencji i jego realizacji, poza gospodarzami chińskimi, odegrał Alan Lew z Northern Arizona University, członek Komisji Geografii Turyzmu, Czasu Wolnego i Globalnych Zmian Międzynarodowej Unii Geograficznej, która była jednym ze sponsorów konferencji.

W spotkaniu wzięło udział 125 osób: 80 z Chin, a 45 z innych krajów, w tym najwięcej z USA (14), Australii (6) i Kanady (5). Z Europy przyjechało na konferencję 6 osób (z Danii, Hiszpanii, Niemiec, Norwegii i Polski).

Uczestnicy konferencji wygłosili łącznie 82 referaty, w tym 4 plenarne. Wystąpienia plenarne dotyczyły różnic między turystyką wspólnotową, lokalną, gminną, regionalną (*community tourism*) w Chinach i krajach Zachodu (Bao Ji-gang, Sun Yat-Sen University), zmieniającej się roli granic politycznych w turystyce w okresie globalizacji (Dallen Timothy, Arizona State University, USA), wniosków z obserwacji dziesięcioletniego okresu rozwoju turystyki na chińskiej wyspie Hainan (Geoffrey Wall, University of Waterloo, Kanada) oraz problemów rozwoju turystyki transgranicznej w rejonie rzeki Mekong (Greater Mekong Subregion – Chiny, Kambodża, Laos, Myanmar, Tajlandia i Wietnam; Trevor Sofield, University of Tasmania, Australia).

From 6–9 July in Jinghong (China, Yunnan Province, an autonomous region of Xishuangbanna Dai), an international conference devoted to border tourism and community development tourism was held. It was organized by the Tourism Bureau of Xishuangbanna Dai autonomous region (China), the Centre for Tourism Planning and Research, Sun Yat-Sen University (China) and Northern Arizona University (USA). Apart from the Chinese hosts, a particular role in the preparation and running of the conference agenda was played by Alan Lew from Northern Arizona University, a member of the Geography of Tourism, Leisure and Global Change Committee at the International Geo-graphical Union, which was one of the conference sponsors.

There were 125 participants, 80 from China and 45 from other countries including the USA (14), Australia (6) and Canada (5). There were 6 participants from Europe (from Denmark, Spain, Germany (2), Norway and Poland).

In total, 42 presentations were given, including 4 plenaries. The latter concerned differences between community, local and regional tourism in China, and western countries (Bao Ji-gang, Sun Yat-Sen University), the changing role of political borders in tourism in the period of globalization (Timothy Dallen, Arizona State University, USA), conclusions from observations on a 10-year period of tourism development on the Chinese island of Hainan (Geoffrey Wall, University of Waterloo, Canada), as well as the problems of border tourism in the region of the Mekong River (the Greater Mekong Subregion –

Referaty konferencyjne prezentowane były w sekcjach tematycznych. Hasłami sekcji tematycznych były: turystyka w Xishuangbanna, turystyka i współpraca transgraniczna, turystyka wspólnotowa (rozwijana przez społeczności lokalne) w obszarach wiejskich, turystyka wspólnotowa w obszarach miejskich, turystyka alternatywna, turystyka na obszarach mniejszości etnicznych, relacje gospodarz – gość.

Xishuangbanna jest regionem autonomicznym, w którym żyje trzynaście grup etnicznych, z których najliczniejszą jest grupa Dai. Stąd oferta turystyczna regionu nastawiona jest w dużej mierze na poznanie tych kultur, a także walorów przyrodniczych strefy tropikalnej. Położenie na pograniczu z Myanmar (Birmą) i Laosem, blisko Tajlandii i Wietnamu, powiązanie rzeką Mekong z tymi krajami i Pacyfikiem stwarza duże możliwości rozwoju turystyki transgranicznej. Rozwój turystyki odbywa się jednak głównie z inicjatywy władz centralnych, władze lokalne są mało aktywne w tym zakresie. Organizatorzy konferencji przeznaczyci jeden dzień na zapoznanie uczestników z walorami turystycznymi regionu (udział w 2 przedstawieniach folklorystycznych, w festiwalu wodnym nad rzeką Mekong, wizyty w tropikalnym ogrodzie botanicznym i wsi – skansenie).

W sekcji dotyczącej turystyki i współpracy transgranicznej przedstawiono m.in. przykłady polskie (współpraca w ramach euroregionów Nysa i Glacensis), szwedzko-fińskie (związane z projektem dla Zatoki Botnickiej), amerykańsko-kanadyjskie (związane z miastami bliźniaczymi nad St. Croix River), krajów Zatoki Meksykańskiej, współpracy międzyregionalnej w Nowej Zelandii, turystyki z kontynentu chińskiego do Hong Kong i Macao, turystyki chińskiej do Europy, turystyki japońskiej do Chin, miejsc wspólczesnej historii związanych z granicą izraelską, stających się atrakcjami turystycznymi. Z badań nad turystyką chińską wynika m.in., że Chiny już w nieodległej perspektywie staną się niezwykle ważnym segmentem międzynarodowego rynku turystycznego.

W sekcjach poświęconych tematyce turystyki wspólnotowej na obszarach wiejskich i miejskich zaprezentowano m.in. referaty dotyczące ochrony i kształtowania zabytkowego krajobrazu kulturowego, harmonijnego rozwoju wspólnot, z wykorzystaniem turystyki, zarządzania turystyką wspólnotową. W sekcjach dotyczących turystyki alternatywnej i turystyki na obszarach

China, Cambodia, Laos, Myanmar, Thailand and Vietnam; Trevor Sofield, University of Tasmania, Australia).

Presentations were given in the following themed sections: tourism in Xishuangbanna, border tourism and co-operation, community tourism (developed by local communities) in rural areas, community tourism in urban areas, alternative tourism, tourism in ethnic minority areas, and host-visitor relations.

Xishuangbanna is an autonomous region inhabited by 13 ethnic groups, the most numerous of which is the Dai group. Therefore, the tourist offer of the region is largely oriented towards learning about these cultures and the natural assets of the tropics. The location on the border of Myanmar (Burma) and Laos, close to Thailand and Vietnam, and through these countries to the Pacific Ocean via the Mekong River, gives considerable development opportunities for border tourism. Development, however, is encouraged mainly by central authorities and those at a local level are not very active in this respect. Conference organizers devoted one day to familiarizing participants with the tourist assets of the region (two folklore performances, a water festival on the Mekong River, visits to a tropical botanical garden and a village open-air museum).

In the section regarding border tourism and co-operation, speakers presented examples from Poland (international co-operation in the Nysa and Glacensis euro-regions), Sweden and Finland (the Gulf of Bothnia project), America and Canada (the twin cities on the St. Croix River) and the Gulf of Mexico countries. Other examples concerned interregional co-operation in New Zealand, tourism from the Chinese continent to Hong Kong and Macao, Chinese tourism to Europe, Japanese tourism to China and contemporary historical sites on Israeli borders which are becoming tourist attractions. Research into Chinese tourism shows that in the near future China is going to become an extremely important part of the international tourist market.

In the sections devoted to community tourism in rural and urban areas, presentations concerned the protection and creation of the historical and cultural landscape,

mniejszości etnicznych przedstawiono, na przykładach z całego świata, możliwości rozwoju różnych alternatywnych form turystyki, w tym w szczególności ekoturystyki i turystyki etnicznej. Z realizacją harmonijnego rozwoju turystyki i zachowaniem walorów kulturowych mniejszości etnicznych związane były referaty dotyczące relacji gospodarz – gość.

Organizatorzy konferencji przygotowali w formie publikacji streszczenia wszystkich zgłoszonych referatów. Pełne teksty wybranych referatów zostaną opublikowane w specjalnym wydawnictwie pokonferencyjnym.

Część uczestników konferencji wzięła udział w objęździe terenowym Złotego Trójkąta, polegającym na penetracji obszarów przygranicznych Myanmar, Tajlandii i Laosu. Nazwę Złotego Trójkąta przypisano miejscu, gdzie nad rzeką Mekong spotykają się granice Myanmar, Tajlandii i Laosu. Ostatni etap objazdu stanowił rejs statkiem po rzece Mekong, z Tajlandii do Xishuangbanna. Objazd terenowy pozwolił na zapoznanie się z krajobrazami tej części Azji Południowo-Wschodniej, z głównymi atrakcjami turystycznymi i problematyką rozwoju turystyki transgranicznej w tym regionie.

the harmonious development of communities based on tourism, and community tourism management. In the sections devoted to alternative tourism and tourism developing in ethnic minority areas, the speakers discussed development opportunities for different alternative forms of tourism, including in particular eco- and ethnic tourism. They used examples from the whole world. Presentations regarding host-visitor relations discussed harmonious tourism development that preserved the cultural assets of ethnic minorities at the same time.

The conference organizers prepared and published the abstracts of all the presentations. Full texts of selected presentations will be published in a special post-conference edition.

Some of the conference participants took part in a tour of the *Golden Triangle*, which meant penetrating the border areas of Myanmar, Thailand and Laos. The name *Golden Triangle* refers to the area where the borders of these three countries meet on the Mekong River. The last stage of the tour was a boat cruise on the Mekong from Thailand to Xishuangbanna. The tour allowed participants to see the landscapes of this part of South-East Asia with the main tourist attractions and problems of border tourism development in this region.

